

ความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

The Students' Satisfaction with Malay Language Curriculum Management in the
Faculty of Humanities and Social Sciences at Thaksin University

ซัมซียะห์ มะลาเฮง¹

Samsiyah Malaheng¹

กุซม ยามิรุเด็น¹

Kusom Yamirudeng¹

(Received: Oct 29, 2024; Revised: May 31, 2025; Accepted: June 05, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู และ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศ และชั้นปีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ คือ นิสิตที่กำลังเรียนสาขาวิชาเอกภาษามลายู จำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ (t-test) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ One-Way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า 1) นิสิตมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ด้านสิ่งสนับสนุน และด้านพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ 2) ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายูจำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู จำแนกชั้นปีการศึกษา พบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตร และด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านสิ่งสนับสนุน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน แสดง

¹ สาขาวิชาภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Department of Malay Language, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University. (Corresponding author /

Email: samsiyah@tsu.ac.th)

ให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความสม่ำเสมอและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนิสิตแต่ละชั้นปีได้อย่างทั่วถึง

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การบริหารจัดการ หลักสูตรภาษามลายู

ABSTRACT

This research aims to 1) assess the level of students' satisfaction with the management of Malay language curriculum in the Faculty of Humanities and Social Sciences at Thaksin University and 2) compare the level of students' satisfaction with the curriculum management, categorized by the students' gender and level of study. The sample of this research consists of 84 students currently studying Malay language from the first to fourth year. The research instrument includes a five-level Likert scale questionnaire. The statistical methods used for analysis are percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-Way ANOVA. The research findings indicated that: 1. Data analysis, when considered individually, reveals a high level of satisfaction for the overall result. When examined in detail, the area with the highest mean value is the faculty's lecturers, followed by teaching and learning management and student assessment, which have equal mean values, support services, and curriculum development, respectively. 2. When comparing students' satisfaction with the curriculum management, categorized by gender, there is no significant difference in overall satisfaction between students of different genders. However, when comparing students' satisfaction by their level of study, there are significant differences in curriculum development and the lecturers aspects, with a significance level of 0.05. Meanwhile, there are no significant differences in support services, teaching and learning management, and student assessment.

Keywords: *Satisfaction, Curriculum Management, Malay Language Curriculum*

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การประกอบอาชีพ และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม การคิด สังคม เศรษฐกิจ รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ ภาษาไม่ใช่เป็นแค่สื่อที่ทำหน้าที่ส่งสารเท่านั้นแต่ภาษายังสะท้อนถึงวัฒนธรรมของผู้ส่งสารออกมาด้วยการเรียนรู้และการทำความเข้าใจของทุกภาษาถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ยากและต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างสูง การสื่อสารที่ดีจะทำให้การดำรงชีวิตประสบความสำเร็จและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี เพราะแต่ละถ้อยคำของแต่ละภาษาจะแสดงความคิดที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นอกจากนั้นแล้ว การสื่อสารจะประสบผลสำเร็จไม่ได้ถ้าผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่มีหลักการใช้ภาษาที่สอดคล้องสัมพันธ์

กัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันนั้นนับว่ามีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคประเทศไทย 4.0 จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและประโยชน์ในด้านการศึกษาและการทำงานในอนาคต

ภาษามลายูเป็นภาษากลุ่มออสโตรนีเซียนที่พูดโดยชนชาติมลายูซึ่งเป็นชนพื้นเมืองของคาบสมุทรมลายูทางตอนใต้ของประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ และบางส่วนของเกาะสุมาตรา เป็นภาษาราชการของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไนดารุสซาลาม สิงคโปร์ ซึ่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศมลายู อาทิ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไนดารุสซาลาม และสิงคโปร์มายาวนานทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ปัจจุบันกลุ่มประเทศมลายูบางประเทศก้าวขึ้นเป็นผู้นำและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภาษามลายูเองมีฐานะเป็นภาษาเพื่อการทำงาน ดังที่ คารินา เจ๊ะมะ (2560) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษามลายูในงานวิจัยที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าภาษามลายูมีความสำคัญที่สุดสำหรับคนมุสลิมเชื้อสายมลายูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกคน เพราะนอกจากเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแล้ว ภาษามลายูก็ยังเป็นเอกลักษณ์ของคนมลายูที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติมลายู และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่แสดงความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ยิ่งใหญ่

Ab. Razak Ab. Karim และ Muhammad Saiful Haq Hussin (2011) ได้กล่าวไว้ว่า ถึงแม้ว่าในประเทศไทยจะมีผู้คนใช้ภาษามลายูไม่มาก แต่ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษามลายูว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาวมลายูในพื้นที่ห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา สตูล และได้สนับสนุนให้โรงเรียนทุกระดับชั้น เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนภาษามลายูในฐานะภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยเปิดสอนหลักสูตรวิชาภาษามลายูในระดับปริญญาตรี ทั้งที่เป็นวิชาเอกและวิชาที่จัดอยู่ในหมวดศึกษาทั่วไป อาทิ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นต้น

การเรียนการสอนภาษามลายูในมหาวิทยาลัยทักษิณ ได้เปิดสอนหลักสูตรภาษามลายูซึ่งอยู่ในสังกัดสาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีเป้าหมายเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ด้านภาษา วรรณกรรมและวัฒนธรรมมลายูโดยมุ่งเน้นการฝึกทักษะในการสื่อสารภาษามลายู จัดกิจกรรมโครงการเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษามลายู จัดรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการในสาขาอาชีพต่าง ๆ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอีกด้วย หลักสูตรภาษามลายูในมหาวิทยาลัยทักษิณ มีนิสิตที่เข้ามาเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้เรียนมีระดับความรู้ด้านภาษามลายูที่แตกต่างกันไป ในปีการศึกษา 2563 พบว่าจำนวนนิสิตที่เข้ารับการศึกษาต่อในหลักสูตรภาษามลายู มหาวิทยาลัยทักษิณที่ผ่านมามีจำนวนน้อยลง เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2560 มีจำนวนนิสิต 25 คน ลาออกในการศึกษา พ.ศ. 2561 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24 ในปีการศึกษา 2561 มีนิสิตทั้งสิ้น 29 คน ลาออกใน

ปีหนึ่งเทอมหนึ่งจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 ต่อมาปีการศึกษา พ.ศ. 2562 นิสิตชั้นปีที่ 1 มีจำนวนทั้งหมด 25 คน ลาออกกลางคันในเทอมหนึ่งจำนวน 2 คน จะเห็นว่านิสิตที่เข้ามาในปีการศึกษา 2562 กลุ่มนี้คงอยู่ตลอดหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 84 และลาออกระหว่างภาคการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 16 และในปีการศึกษา 2563 นิสิตชั้นปีที่ 1 มีจำนวนทั้งหมด 18 คน ลาออก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.55 และคาดว่าจะอยู่จนจบหลักสูตรเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 94.44 จะเห็นได้ว่าหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณประสบปัญหานิสิตลาออกกลางคันในทุกปี

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการบริหารหลักสูตร เพื่อช่วยให้ทางหลักสูตรได้รับข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สนองตอบความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถเป็นข้อมูลสะท้อนกลับและสามารถนำไปใช้ในการบริหารงานและวางแผนการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนออกระหว่างเรียนและแก้ปัญหาจำนวน นักเรียนที่รับเข้าศึกษาต่อมีจำนวนลดน้อยลงต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศ และชั้นปีการศึกษา

ทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดวิจัย

ในการศึกษาความพึงพอใจของบุคคล ทฤษฎีที่ได้รับการนิยมน้อยมาก คือ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1954) ซึ่งอธิบายว่าความพึงพอใจเกิดจากการได้รับการตอบสนองต่อความต้องการที่เรียงลำดับตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงขั้นสูงสุด ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความมั่นคงและความปลอดภัย การได้รับการยอมรับทางสังคม การได้รับการยกย่อง และความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ในบริบทของการศึกษา ความต้องการในการได้รับการยอมรับและการยกย่องสามารถเติมเต็มได้ผ่านการศึกษา ซึ่งช่วยให้บุคคลได้รับสถานภาพทางสังคมที่ดีขึ้น และมีความมั่นคงในชีวิต ดังนั้น ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรจึงเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งมั่นศึกษาให้จบ และนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

ในขณะเดียวกัน Shelly (1995) ได้เสนอแนวคิดความพึงพอใจเป็นผลของความรู้สึกทั้งด้านบวกและด้านลบที่เกิดจากประสบการณ์ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้มีระบบย้อนกลับและสามารถทำให้มีความสุขเพิ่มขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความรู้สึกที่เป็นบวก ส่งผลให้เกิดแรงกระตุ้นความรู้สึกต่อการเรียนรู้และศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ในขณะเดียวกัน หากผู้เรียนมีความรู้สึกที่เป็นลบอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้เกิดความขาดแรงจูงใจ และนำไปสู่การลาออกกลางคันในที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในระดับสูง ได้แก่ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล งานวิจัยของ พุทธิวิชญ์ เอื้อสุวรรณ และคณะ (2566) ยุภาพร อำนาจ และคณะ (2565) พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจสูงสุดในด้านที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ ในขณะที่เดียวกัน งานวิจัยของ วราภรณ์ เลิศขามป้อม (2566) พบว่าหลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่ได้รับความพึงพอใจสูงที่สุด โดยไม่มีความแตกต่างด้านความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาตามชั้นปีการศึกษา หรือสาขาวิชา

นอกจากนี้ ยังพบว่างานวิจัยของเสรี สิงห์โงน (2562) พรรณพันธ์ จันทา และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตร พบว่า ระดับความคาดหวังที่สูงมีแนวโน้มส่งผลต่อระดับความพึงพอใจที่สูงตามไปด้วย หากการจัดการเรียนการสอนสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังนั้นได้

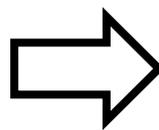
เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของงานวิจัยต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรและระบบการศึกษาของแต่ละสถาบัน โดยเฉพาะด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมักได้รับการประเมินในระดับสูง อย่างไรก็ตาม งานวิจัยบางฉบับชี้ให้เห็นถึงข้อเสนอแนะในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนให้เพียงพอ และการพัฒนาระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในระยะยาว

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยได้ออกแบบกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านการประเมินผู้เรียน

ตัวแปรตาม

ความพึงพอใจของนิสิต

ระเบียบวิธีวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 หลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 84 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (Rating Scale) ตัวชี้วัด 5 ด้าน คือ ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียน มีจำนวน 25 ข้อ และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 84 คน ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและรอเก็บแบบสอบถามกลับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถามภายในวันนั้นเลย และนำแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งหมดไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยใช้ทดสอบด้วย Independent Sample t-test และ ANOVA

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนิสิตของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 1.1 ตาราง 1.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกสถานภาพ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	11.90
หญิง	74	88.10
รวม	84	100
ชั้นปีการศึกษา		
นิสิตชั้นปี 1	20	23.81
นิสิตชั้นปี 2	29	34.52

นิติตชั้นปี 3	14	16.67
นิติตชั้นปี 4	21	25
รวม	84	100

จากตาราง 1.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 84 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 74 คน (คิดเป็นร้อยละ 88.10) และเป็นเพศชาย 10 คน (คิดเป็นร้อยละ 11.90) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนิติตชั้นปี 1 จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 23.81) นิติตชั้นปีที่ 2 จำนวน 29 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.52) นิติตชั้นปีที่ 3 จำนวน 14 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.67) และนิติตชั้นปีที่ 4 จำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 25)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนิติตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ดังตาราง 1.2-1.7

ตารางที่ 1.2 ระดับความพึงพอใจของนิติตด้านพัฒนาหลักสูตร

ด้านการพัฒนาหลักสูตร	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร	3.97	0.11	มาก
2. หลักสูตรสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	3.91	0.07	มาก
3. วิชาเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร	3.98	0.08	มาก
4. จำนวนชั่วโมงเรียนในแต่ละวิชามีความเหมาะสม	3.76	0.05	มาก
5. รายวิชาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	3.71	0.17	มาก
รวม	3.86	0.05	มาก

จากตาราง 1.2 พบว่า นิติตมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วิชาเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร มีผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$) การจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$) หลักสูตรสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) จำนวนชั่วโมงเรียนในแต่ละวิชามีความเหมาะสม

ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$) และรายวิชาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ผู้เรียน ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1.3 ระดับความพึงพอใจของนิสิตด้านด้านอาจารย์ผู้สอน

ด้านอาจารย์ผู้สอน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	4.13	0.15	ปานกลาง
2. ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา	4.12	0.12	ปานกลาง
3. ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.30	0.11	มาก
4. ผู้สอนมีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่ สอน	4.38	0.13	มาก
5. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและ เกณฑ์การประเมินผล	3.07	0.06	ปานกลาง
รวม	4.00	0.03	มาก

จากตาราง 1.3 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ในด้านอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สอนมีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 4.30$) ผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 4.13$) ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 4.12$) และผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและเกณฑ์การประเมินผล ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1.4 ระดับความพึงพอใจของนิสิตด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ห้องเรียนมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน	3.12	0.14	ปานกลาง

2. ห้องเรียนมีอุปกรณ์ที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้	3.95	0.08	มาก
3. ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์ที่เหมาะสม เพียงพอ และอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้	3.86	0.04	มาก
4. ระบบสารสนเทศเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	3.82	0.07	มาก
5. ระบบบริการหอสมุดเหมาะสม มีจำนวนหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพียงพอ ทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนรู้	3.86	0.05	มาก
รวม	3.72	0.04	มาก

จากตาราง 1.4 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ในด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ห้องเรียนมีอุปกรณ์ที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์ที่เหมาะสม เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.86$) ผู้ระบบบริการหอสมุดเหมาะสม มีจำนวนหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพียงพอ ทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.86$) ระบบสารสนเทศเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) และห้องเรียนมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1.5 ระดับความพึงพอใจของนิสิตด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	4.01	0.09	มาก
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาตามหลักสูตร	3.91	0.08	มาก
3. วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา	3.97	0.02	มาก

4. มีกิจกรรมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน	3.88	0.17	มาก
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ในแต่ละรายวิชาไปใช้ในสภาพจริง	3.95	0.08	มาก
รวม	4.10	0.09	มาก

จากตาราง 1.5 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$) ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ในแต่ละรายวิชาไปใช้ในสภาพจริง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา ตามหลักสูตร ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) และมีกิจกรรมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1.6 ระดับความพึงพอใจของนิสิตด้านด้านการประเมินผู้เรียน

ด้านการประเมินผู้เรียน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย	3.86	0.07	มาก
2. คำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.01	0.12	มาก
3. ระบบการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรมและตรวจสอบได้	3.93	0.06	มาก
4. ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง	3.96	0.08	มาก
5. มีการเฉลยหรือแนะนำแนวทางของคำตอบ เพื่อให้ทราบผลการเรียน	3.90	0.14	มาก
รวม	3.93	0.04	มาก

จากตาราง 1.6 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ในด้านการประเมินผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) ระบบการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรมและตรวจสอบได้ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$) มีการเฉลยหรือแนะนำแนวทางของคำตอบเพื่อให้ทราบผลการเรียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) และมีการใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) ตามลำดับ

ตาราง 1.7 ระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.84	0.04	มาก
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.15	0.06	มาก
3. ด้านสิ่งสนับสนุน	3.92	0.04	มาก
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.94	0.07	มาก
5. ด้านการประเมินผู้เรียน	3.94	0.05	มาก
รวม	3.96	0.01	มาก

จากตาราง 1.7 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนิสิตที่สูงที่สุด คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{x} = 4.15$) รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.94$) ด้านสิ่งสนับสนุน ($\bar{x} = 3.92$) และด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.84$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศ และชั้นปีการศึกษา

ตาราง 1.8 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ	ชาย (10 คน)		หญิง (74 คน)		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.53	0.59	3.88	0.35	2.02	0.18
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.16	0.09	3.98	0.04	0.55	0.63
3. ด้านสิ่งสนับสนุน	3.63	0.16	3.73	0.05	1.59	0.25
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.67	0.18	3.97	0.08	1.68	0.23
5. ด้านการประเมินผู้เรียน	3.58	0.17	3.99	0.06	2.91	0.02
รวม	3.71	0.20	3.91	0.13	2.35	0.19

จากตาราง 1.8 พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ เมื่อจำแนกตามเพศ โดยใช้ค่า t-test ภาพรวมระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 1.9 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกชั้นปีการศึกษา

ความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	4	6.70	1.66	11.74	0.02
	ภายในกลุ่ม	4	0.57	0.14		
	รวม	8	7.27			
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	4	4.31	0.18	6.31	0.05
	ภายในกลุ่ม	4	0.68	0.17		
	รวม	8	4.99			

3. ด้านสิ่งสนับสนุน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.63	0.16	1.07	0.47
	ภายในกลุ่ม	4	0.59	0.15		
	รวม	8	1.21			
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.33	0.08	0.50	0.74
	ภายในกลุ่ม	4	0.67	0.17		
	รวม	8	1.00			
5. ด้านการประเมินผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.46			
	ภายในกลุ่ม	4	0.6	0.37	2.46	0.20
	รวม	8	2.06	0.15		

จากตาราง 1.9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกชั้นปีการศึกษา ความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านสิ่งสนับสนุน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียน พบว่า โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ผลจากการวิเคราะห์ ระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพและรายด้านอยู่ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นไปตามที่นิสิตมุ่งหวัง คือ หลักสูตรมีการกำหนดแผนการเรียนการสอนที่ชัดเจน เนื้อหาและรายวิชามีความเหมาะสมกับผู้เรียน สามารถประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพจริงในห้องเรียน ผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ในการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน ผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาดีและมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มุ่งหวังต่อไป ด้านสิ่งสนับสนุนมีบรรยากาศทางวิชาการที่มีผลต่อการแสวงหาความรู้ มี

อุปการณ์การเรียนการสอนที่ครบและทันสมัย ในการวัดการประเมินผลของผู้สอนมีความหลากหลายรูปแบบ มีคุณภาพเชื่อถือได้ และมีวัตถุประสงค์การวัดที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้ ดังนี้ วิชาเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร มีการจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร หลักสูตรสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน จำนวนชั่วโมงเรียนในแต่ละวิชา มีความเหมาะสม และรายวิชาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ผู้เรียน ดังนั้น แสดงว่าหลักสูตรได้จัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กันต่อเนื่อง เนื้อหา มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในระดับมากในด้านการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับกับผลงานวิจัยของ มัทนา โทปุรินทร์ และคณะ (2565) ได้ศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนิสิตที่มีต่อหลักสูตร ศศ.บ. สารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลจากการวิจัย นิสิตมีความพึงพอใจพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาในทุก ๆ ด้านของการเรียนการสอนจึงทำให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ นิสิต อีกทั้ง รายวิชาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ทำให้นิสิตมีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน สามารถเข้าใจเนื้อหาการเรียนของรายวิชานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งหลักสูตรมีการออกแบบวิธีการสอนที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับ นิสิต ทิพาวรรณ ศิลวัฒน์านุ สานต์ และคณะ (2563) ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของเรียนที่มีต่อรูปแบบในชุดบทเรียนออนไลน์ เรื่อง การเรียนรู้การออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน (พินอิน) บนคลังบทเรียน JFK Online Course ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการออกแบบโครงสร้างเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนมีความพึงพอใจว่า เนื้อหา มีความทันสมัย การจัดวางเนื้อหาบทเรียนและลำดับเนื้อหาบทเรียนมีความเหมาะสม ปริมาณเนื้อหาเพียงพอและตรงต่อความต้องการ และระยะเวลาในการเรียนรู้สอดคล้องต่อเนื้อหาบทเรียน

ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 2 ข้อ เรียงลำดับได้ดังนี้ ผู้สอนมีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ความพึงพอใจที่อยู่ในระดับปานกลางมี 3 ข้อ ได้แก่ ผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา และผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและเกณฑ์การประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิบูลย์ ัตถุญบุตร (2566) ที่ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีต่อการสอนออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ผลจากการวิจัย พบว่า ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้และตอบข้อสงสัยของผู้เรียนได้ดี และมีความคิดเห็นว่าการใช้เนื้อหาสาระที่ใช่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียน ผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่มีโอกาสในการพูด ฟัง เขียน อ่าน และได้มีการนำเนื้อหาที่ได้อ่านไปใช้ให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้าง

ความเข้าใจลึกซึ้งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติมากกว่าฟังบรรยาย และเน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนเป็นหลัก

ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อำนาจระดับความพึงพอใจของนิสิตโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ห้องเรียนมีอุปกรณ์ที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์ที่เหมาะสม เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ระบบบริการหอสมุดเหมาะสม มีจำนวนหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เพียงพอ ทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ห้องเรียนมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร ภูขัญทอง และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ผลการวิจัย พบว่า ผู้สอนมีการเลือกสื่อและอุปกรณ์การมาสอนใช้ในการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา โดยสื่อและอุปกรณ์การสอน หนังสือ ตำรา วารสารทางวิชาการที่ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมีความทันสมัยทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจในบทเรียนได้ลึกซึ้ง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้ยังให้ความสำคัญกับการจัดการอาคารสถานที่โดยมีการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา รวมถึงมีการจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ มีแสงสว่างเพียงพอ มีระบบการเก็บเสียงทำให้ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก มีอุณหภูมิที่เหมาะสมและถ่ายเทอากาศได้ดี อุปกรณ์ครุภัณฑ์ภายในห้องเรียน เช่น ปากกา เครื่องขยายเสียง คอมพิวเตอร์ อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

เดโช แชน้ำแก้ว (2562) กล่าวว่า บรรยากาศในชั้นเรียน และการส่งเสริมสื่อสนับสนุนการเรียนมีส่วนสำคัญในการสร้างความสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียน ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน ย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอกที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้น และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย เนตรชนก ทองดำ (2565) สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอาคารเรียน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพราะสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลต่อจิตใจ และพฤติกรรมของผู้เรียน อีกทั้งช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนเกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ด้านการจัดการเรียนการสอน อำนาจระดับความพึงพอใจของนิสิตโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้สอนมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม วิธีการสอนที่กระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ในแต่ละรายวิชาไปใช้ในสภาพจริง กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาตามหลักสูตร และมีกิจกรรมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพรรณ ธนุสร (2561) พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้สอนเปิดโอกาส

ให้นิสิตแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอน มีกิจกรรมส่งเสริมให้นิสิตรู้จักคิดวิเคราะห์ และคิดริเริ่ม ใช้สื่อประกอบการสอนเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน กิจกรรมส่งเสริมให้นิสิตเรียนรู้และสามารถบูรณาการความรู้กับการดำเนินชีวิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัชชามน เปรมปถ์ม และคณะ (2564) ที่มีค่าเฉลี่ยด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นแลหะมีความหลากหลาย หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน

ด้านการประเมินผู้เรียน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนิสิตโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคำถามมีความสอดคล้องกับ ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ระบบการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรมและตรวจสอบได้ อีกทั้งมีการเฉลยหรือแนะนำแนวทางของคำตอบเพื่อให้ทราบผลการเรียน และมีการใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมเนศวร ทะกอง และคณะ (2562) ที่พบว่า ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการเปิดเผยคะแนน คะแนนที่ได้จากการวัดผลนั้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอาจารย์แต่ละรายวิชา อีกทั้งมีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนและยุติธรรม ประเมินสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน มีเทคนิคและวิธีการวัดที่มีความหลากหลาย มีการเฉลยพร้อมชี้แนะแนวทางของคำตอบ พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง จากผลการวิจัยทั้งสองเรื่องดังกล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ บัญญา แสนทวี (2542) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การวัดและการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพควรเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม เลือกเทคนิคการวัดให้เหมาะสมกับคุณลักษณะหรือสมรรถภาพของผู้เรียน โดยเครื่องมือต้องให้ผลที่ถูกต้อง มีความเป็นปรนัยและสะดวกต่อการนำไปใช้ มีการใช้วิธีการวัดหลายอย่างให้ครอบคลุมผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน รวมทั้งนำผลการประเมินมาพิจารณาตัดสินใจในการจัดการศึกษาและพัฒนา ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศและชั้นปีการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่เรียนในหลักสูตรภาษามลายูถึงแม้เพศต่างกันแต่เมื่ออาจารย์ผู้สอนเป็นคนเดียวกันและมีวิธีการสอนที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นความรู้สึกพึงพอใจต่อหลักสูตรภาษามลายูจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุฒวิษญ์ เอี่ยมสุวรรณ และคณะ (2566) ได้ทำการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนศรีสมเด็จพิมพ์พัฒนาวิทยา อำเภอสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ โดยภาพไม่แตกต่างกัน และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรญา ทองอุ้น และจันจิราภรณ์ ปานยินดี (2560) พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันระดับความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านหลักสูตร ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ก้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการร้องเรียนของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย จาแนกชั้นปีการศึกษา พบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตร และด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านสิ่งสนับสนุน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องงานวิจัยของ วราภรณ์ เลิศขามป้อม (2566) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จำแนกตามชั้นปีการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2

สรุป

ผลจากงานวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ 5 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านประเมินผู้เรียนผู้เรียน ทั้งนี้เนื้อหาวิชาและแผนการเรียนถูกออกแบบอย่างเหมาะสม มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทสังคมปัจจุบัน ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์ ห้องเรียน และระบบบริการห้องสมุดที่เอื้อต่อการค้นคว้าและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนิสิต นอกจากนี้กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ ในส่วนของการวัดและการประเมินผลมีความยุติธรรม หลากหลาย และให้ข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจนช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตต่อการบริหารจัดการหลักสูตรภาษามลายู เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าเพศไม่มีผลต่อความรู้สึกพึงพอใจ

ต่อหลักสูตร นอกจากนี้สามารถชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตทุกเพศได้อย่างทั่วถึง ในขณะที่เมื่อนำมาจำแนกตามระดับชั้นปีการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านอาจารย์ผู้สอน โดยนิสิตแต่ละชั้นปีจะมีมุมมองและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนถึงความหลากหลายของความต้องการและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาของการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผู้เรียน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ผลการศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของนิสิตในแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรนั้น พบว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นทางหลักสูตรควรจัดรายวิชาที่หลากหลายให้นิสิตสามารถเลือกรายวิชาที่เหมาะสมกับความต้องการและความถนัด ตลอดจนพื้นฐานของผู้เรียน นอกจากนี้หลักสูตรควรจัดหาสื่อการสอน แหล่งการเรียนรู้ให้เพียงพอ ควรมีการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์ในยุคปัจจุบัน เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความพึงพอใจ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น มีการสัมภาษณ์เพื่อได้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากนิสิตเพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิงฉบับภาษาไทย

- จิรภัทร ภู่วัฒนทอง, จุฑาภรณ์ การพบ, และจิรวิชัย พรรณรัตน์. (2563). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการ เรียน การสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา (รายงานการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- ณัชชามน เปรมปลื้ม, อุมาภรณ์ สุขารมณ, และอริสา ตำรอง. (2564). ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารมจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(1), 205-222.
- เดโช แชน้ำแก้ว. (2562). ความต้องการด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและการส่งเสริมสื่อสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา ศึกษาย: กรณีศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(2): 79-98.
- ทิพาวรรณ ศิลวัฒน์านุสานต์, นาเรรัตน์ วัฒนเวฬ, และปิยวรรณ ปิยะกาญจน์. (2563). ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของเรียนที่มีต่อรูปแบบในชุดบทเรียนออนไลน์เรื่องการเรียนรู้การออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน (พินอิน) บนคลังบทเรียน JFK Online Course. *Journal of Information and Learning*, 31(2), 37-44.
- เนตรชนก ทองคำ. (2565). การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บัญชา แสนทวี. (2542). การวัดและการประเมินผลระดับชั้นเรียน. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสธิราช.
- พรรณพัญ จันทา, สมเกียรติ ไทยปรีชา, กิตติพจน์ เพิ่มพูน, และศุภชัย เหมือนโพธิ์. (2563). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีต่อหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 6(1): 85-105.
- พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2566). ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีต่อการสอนออนไลน์ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 10(1): 419-428.
- พุดวิชัย เอี่ยมสุวรรณ, พระครูรัตนากร, และกฤตยากร ลดาวัลย์. (2566). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนสมเด็จพระพิมพาพัฒนาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 7(1): 51-58.

- มัทนา โทปรีนทร์, วริศ มาลาอุทศรี, สิทธิพงศ์ พลະศักดิ์, ปัทมา ร่มเจริญชัย, รัชชา พิมพ์พิมล, เสาวลักษณ์หมิงทอง, อรพินท์ สุกร, และอัมรินทร์ ศรีสุวรรณ. (2465). *ศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนิสิตที่มีต่อหลักสูตร ศศ.บ. สาขาสถาปัตยกรรม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุภาพร อำนาจ, นันทพร สุทธิประภา, ชีรวรรณ บุญโทแสง, ชนัสณี สมบูรณ์, วรรณ สายแก้ว, วัฒนาชัย มาลัย, และสุนิศา ทองไท. (2565). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนใน หลักสูตรวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม*, 16(2), 151-159.
- วรรณาทอง อุ่น, และจันจิราภรณ์ ปานยินดี. (2560). ความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 2(1): 1-12.
- วารภรณ์ เลิศขามป้อม. (2566). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 5(1): 1-13.
- วิมเนศวร ทะกอง, เสาวนีย์ วรรณประภา, ภาณี พึ่งสำราญ, สมพงษ์ เส็งมณี, กัจจนา สัมพันธ์, และสกกล กิจจริต. (2562). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. *วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร*, 2(1): 14-32.
- เสรี สิงห์โงน, สาลินี จันทร์เจริญ, และ ธัญลักษณ์ กองชัยมงคล. (2562). ความคาดหวังและความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเด็ก วิทยาลัยและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล, ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 11, วันที่ 27-28 มีนาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. นครศรีธรรมราช: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- อรวรรณ ธนุสร. (2561). *ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ* (รายงานวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อาดารีนา เจ๊ะมะ. (2560). *ผลการจัดการเรียนรู้สาระวิชาภาษามลายูโดยใช้เทคนิคหมวดการคิด 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 3 โรงเรียนดารุสสลาม (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต)*.ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ.

เอกสารอ้างอิงฉบับภาษาต่างประเทศ

Ab. Razak Ab. Karim dan Muhammad Saiful Haq Hussin. (2011). Tahap Penguasaan Bahasa Melayu Pelajar di Islamic Santitham Foundation School (ISFS). *Jurnal Pengajian Melayu*, 22(1): 18-44.

Malow, Abraham H. (1954). *Motivational and Personality*. New York: Harper and Brother.

Shelly, D.F. (1995). Tacking Family Member Compensation. *American Printer*, 215(2): 88-97.